

Noget, hvorved de mere have undergraved deres egen Betydning, end naar de formeget have villet gaae trette med Regjeringen; de have gjort langt mindre Skade, naar de have taalt formeget af Regjeringen, end naar de have taalt for lidt. Regjeringsmagtens overvæltede Herredømme har langt sjældnere undergraved Statens Styrke og indre Ro, end Repræsentationernes altfor voldsomme, altfor stærke, altfor indgribende Indblanding i Regjeringsmagtens Virksomhed. Det er denne Berrægtningssmaade, som jeg gjentagende og gjentagende lægger for de Herrer, for at formeget dem til at bevilge i denne Retning saameget som muligt, og lade det, der saa bliver udenfor Bevillingen, staae som en virkelig Gjenstand for Erstatning. Hvad vil det sige, ikke at bevilge disse Beløb, og ved Siden deraf ikke gjøre dem til Gjenstand for Erstatning? Hvad skal det blive til? Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgfreds (Nielsen) har henvist til en sildigere Tid, saa skulde Spørgsmaalet igjen komme frem; det skulde maafee komme fra Rigsretten her tilbage igjen til Undersøgelse; men troer den ærede Forsamling, at det er en heldig Veie at komme ind paa? Troer den ærede Forsamling, at det er en klog Maade at udvikle det constitutionelle Liv paa, at stille os i et saadant Forhold til senere Undersøgelser? Og nu denne Rigsret. Vide vi, hvad vi paa den Maade kunne gjøre den til i det constitutionelle Liv heri Landet? Vi kunne komme til, at gjøre den til meget Mere, end vi nogen sinde kunde ønske, at den skal blive til. Det er ogsaa blevet sagt, at Sagen igjen kunde komme frem gjennem Regnskaberne, saa kunde der blive Spørgsmaal om, hvorledes det skulde gaae med Ansvarligheden; men jeg spørger: Kan nogen Finansminister lade saa store Summer henstaae paa den Maade i Statsregnskabet? Dersom det var en simpel, almindelig Gjæld, saa vilde vi jo bebrejde Finansministeren, om han ikke havde taget Forholdsregler til at inddrive den, om han ikke havde taget Forholdsregler til idetmindste at sikke sig Gjældens Beløb. Jeg kan ikke indsee Andet, end at alle de Summer, som vi her ikke bevilge, hvad enten vi for Domstolene gjøre

dem til Gjenstand for Erstatningskrav eller ikke, maa Finansministeren søge at skaffe sig, han maa søge at skaffe sig dem ad den private Rettsvei. Den nærværende Finansminister har afløst en Formand, som har skullet overlevere ham Finantserne i en vis Stikkelse, i Stikkelse af visse Besiddelser, visse Activer etc.; dersom der mellem disse Activer, dette Tilgøbehavende, findes Mangler, saa maa den nærværende Finansminister ad den private Rettsvei stille sin Formand for Domstolene og kræve Regnskab og Rigtighed af ham; det bliver altsaa kun en anden Forsølgelsesmaade, naar vi nægte Bevillingen, uden at udstrække den til Erstatningskrav. Under den næste Sag — som her er bleven bragt paa Bane, ellers skulde jeg ikke have berørt den — ligger Erstatnings-spørgsmaalet for, der forekommer Spørgsmaalet om Sagsøgning for Rigsretten; men lige overfor Rigsretten betyder Sagsøgning i dette Tilfælde noget ganske Andet, end Sagsøgning ad den private Rettsvei; thi der falder Sagsøgningen naturligtvis sammen med Spørgsmaalet: Er der Crime n tilstede ved Siden af den simple Overtrædelse af Pengesummerne? For den almindelige Domstol derimod er Spørgsmaalet det: Hvor ere de Penge at faae, som den nærværende Finansminister skal svare til? Det er Forskjellen, det maae vi stadigt have for Øie; naar vi nægte Pengene, uden med det samme at gjøre Erstatningskravet gjældende for Rigsretten, saa skabe vi for den nærværende Finansbestyrelse en unødvendig Forlegenhed, isald vi erkende — og det gjør jeg — det for en Umulighed at skaffe disse Summer tilveie; det vilde blive en reen Fiction, det vilde kun give Anledning til en indviklet Rettsforfølgning uden noget Resultat.

Idet jeg her søger at oplyse den Stilling, hvort den Post, vi her behandle, staaer til den hele Sag, kommer jeg atter til at berøre en Udtalelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (A. Hage), en Udtalelse, som tidligere har fundet Sted af de forfjellige Mænd, som have været beskæftigede med denne Materie; men som jeg troede var endelig kommen til at blive saaledes forstaaet, at den ikke mere kunde give Anledning til Misforstaaelser af den Art, som